

Sluttrapport

Spesialundervisningen i grunnskolen under Kunnskapsløftet

Høgskolen i Hedmark evaluerer i denne sluttrapporten situasjonen til elever i grunnskolen med særlige behov under Kunnskapsløftet.

RAPPORT | SIST ENDRET: 25.05.2009

Tittel:

Spesialundervisningens forutsetninger, innsatser og resultater : situasjonen til elever med særskilte behov for opplæring i grunnskolen under Kunnskapsløftet

Rapporten:

[Last ned rapporten i Brage \(PDF\)](#)

Forfatter:

Thomas Nordahl og Rune Sarromaa Hausstätter

Utgiver:

Høgskolen i Hedmark

År:

2009

Rapportserie

Dette er andre og siste delrapport i serien om spesialundervisning.

[Se også delrapport 1](#)

Evalueringen, som er gjennomført på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet, har vært et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Hedmark og NIFU STEP. Høgskolen i Hedmark har tatt for seg grunnskolen, mens NIFU STEP har levert sluttrapport om situasjonen i videregående opplæring

Det er en klar økning i spesialundervisning i grunnskolen, både som en del av det generelle pedagogiske

tilbudet og i form av et segregert opplæringstilbud. Forskerne peker på at den politiske målsetningen om å redusere behovet for spesialundervisning og heller satse på tilpasset opplæring i den norske skolen, ikke har ført til en reduksjon av spesialundervisningen.

På tross av et tydelig politisk vektlegging av tidlig hjelp som en del av kvalitetshevingen av utdanningstilbudet er det en jevn stigning i antallet elever som mottar spesialundervisning utover grunnskolen. Forskerne peker på at den økende mengden har vært stabil over lang tid og det er ingen tegn på at skolene går over til å fokusere mer på spesialundervisning i lavere klasser.

Andelen elever som mottar spesialundervisning varierer i svært stor grad fra skole til skole, og forskerne mener dette har sammenheng med den generelle kvaliteten på undervisningen.

I rapporten kommer det fram at rektorene synes ressurser til spesialundervisning ligger på et akseptabelt nivå, mens lærerne påpeker at det er muligheten til å anvende ressursene i samsvar med sakkyndig uttalelse og IOP som er avgjørende.

1/3 av timeressursene definert til spesialundervisning blir dekket av assistenter. Noen assistenter har et omfattende ansvar og foreldre reiser spørsmål om dette er forsvarlig. Skolelederne stiller også spørsmål ved denne ressursbruken og kvaliteten på dette tilbudet.

Forskerne finner at vurdering av resultatene av spesialundervisning er i hovedsak subjektiv og preget av mye synsing. Samtlige informanter i den kvalitative undersøkelsen ønsker langt mer objektive vurderinger med bruk av prøver og tester fremover.

Kommunene har ulike syn på hva som er spesialgruppe eller spesialscole. Forskerne fra Høgskolen i Hedmark mener perspektivene på hva inkluderende og segregerte opplæring representerer er problematisk i forhold til den politiske målsetningen om å skape en inkluderende skole.